

30 Sepitema 2014

FANONGONGO

FOAKI 'E HE PANGIKE PULE 'A TONGA 'A E PA'ANGA 'E 3.55 MILIONA KI HE PULE'ANGA

Na'e foaki 'e he Sea, Mr. Steve Edwards mo e Poate 'o e Pangike Pule Fakafonua 'a Tonga, 'a e pa'anga 'e T\$3,552,247 ki he Pule'anga Tonga mei he ola 'o e ngaue ki he faka'osinga 'o e ta'u fakapa'anga na'e ngata 'i he 'aho 30 Sune 2014 'o fakatatau ki he kupu 8 (3) 'o e Lao (Fakatonutonu) ki he Pangike Pule Fakafonua 'o Tonga 'o e 2007. Ko e pa'anga ko eni ko e tupu fakata'u eni 'a e Pangike Pule Fakafonua 'a Tonga ki he ta'u fakapa'anga 'o e 2013/14, pea ko e hiki hake eni 'aki 'a e peseti 'e 31 'o fakatatau ki he tupu fakata'u na'e totongi atu ki he he Pule'anga ko e pa'anga 'e T\$2.72 miliona 'i he tau fakapa'anga 2013. Ko e tupu fakata'u ko eni na'e ma'u mai ia mei he pa'anga hu mai mei he 'inivesi 'a e pa'anga talifaki 'i tu'apule'anga pea mo e holo 'a e fakamole mei he tu'unga fakafaingamalie 'a e fokotu'utu'u ngaue fakapa'anga 'a e Pangike Pule. 'Oku ngaue'aki 'a e tupu fakata'u ko eni ke fua 'aki 'a e ngaahi fakamole kehe fekau'aki mo e tefito'i fatongia 'o e Pangike Pule hange ko hono pule'i mo tokanga'i 'a e ngaahi kautaha fakapa'anga pea mo hono tuku atu 'o e pa'anga pepa mo e pa'anga maka.

'I he ta'u 'e hongofulu kuo 'osi, kuo totongi ai 'e he Pangike Pule ha Pa'anga 'e T\$15.2 miliona ki he Pule'anga Tonga.

Ko e ngaahi tefito'i fatongia 'o e Pangike Pule ko hono pukepuke ke ma'uma'uluta 'a e tu'unga fakapa'anga fakalotofonua mo faka-tu'apule'anga pea mo hono langa hake ha sisitemi fakapa'anga 'oku malu mo lelei. Ke fakahoko 'a e ngaahi taumu'a ko eni, 'oku poupou 'a e Pangike ki he langa 'o e 'ekonomika 'a Tonga 'i hono tuku atu 'o e pa'anga pepa mo e pa'anga maka, fokotu'utu'u mo fakahoko 'a e ngaahi ngaue fakapa'anga, pea pehe ki hono tauhi mo pule'i 'o e ngaahi pa'anga talifaki 'i tu'apule'anga 'a e Pule'anga. 'Oku kau ki he fatongia 'o e Pangike 'a e fakahoko 'o e ngaue fakapangike 'i Tonga ni pe ha feitu'u kehe, fale'i 'o e Minisita 'o e Potungaue Pa'anga 'i he ngaahi me'a fakapangike mo fakapa'anga. 'Oku kau mo hono pule'i mo tokanga'i 'o e ngaahi kautaha fakapa'anga 'i he malumalu 'o e Lao ki he ngaahi kautaha fakapa'anga pea mo hono fakahoko 'a e ngaue Ma'u Mafai Lipooti Pa'anga 'o fakatatau ki he tu'utu'uni 'a e Lao ki hono fe'aveaki fakapulipuli 'o e pa'anga kakaa mo e ngaahi koloa ma'u mei he founiga hala. 'Oku to e fakamafai'i 'e he Lao 'a e Pangike Pule ki hono pule'i 'o e fakafetongi pa'anga.

'Oku fakahoko atu 'e he Sea mo e Poate 'a e Kau Talekita ha fakamalo ki he kau ngaue 'a e Pangike Pule ki he ola lelei mo e ngaue ki he ta'u fakapa'anga 2013/14. Na'e to e fakamalo foki 'a e kau Talekita ki he Pule'anga Tonga, Potungaue Pa'anga, ngaahi Kautaha Pangike 'i Tonga ni pea mo e ngaahi kautaha 'oku nau fengae'aki mo e Pangike ki hono tokoni'i 'a e Pangike ke a'usia ai 'a e taumu'a ngaue ki he 2013/14.

Ka 'i ai ha toe fiema'u faka'eke'eke, kataki 'o fetu'utaki mai ki he:

Pangike Pule Fakafonua 'a Tonga
Telefoni (676) 24 057; Fax (676) 24 201
Imeili: nrbt@reservebank.to
Peesi 'Initaneti: www.reservebank.to

Telephone: (676) 24-057 Facsimile: (676) 24-201 Email: nrbt@reservebank.to Website : www.reservebank.to